

ความสัมพันธ์ระหว่าง ประสบการณ์ในงาน ตำแหน่ง การสนับสนุนทางสังคม บุคลิกภาพที่เข้มแข็งกับ
ความพึงพอใจในงานของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลชุมชน
สังกัดกระทรวงสาธารณสุข

ยุพา ริมดุสิต

TH 0009550

23 ส.ค. 2548

190409

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

มิถุนายน 2545

ISBN 974-616-728-6

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบปากเปล่าวิทยานิพนธ์
ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

/มท พวง เรืองพันธุ์ ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร.เรณู พงษ์เรืองพันธุ์)
[Signature] กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. วรณี เดียววิเศษ)

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

/มท พวง เรืองพันธุ์ ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร.เรณู พงษ์เรืองพันธุ์)
[Signature] กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.คุณวุฒิ คนฉลาด)
[Signature] กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤพนธ์ วงศ์จตุรภัทร)
[Signature] กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.วรณี เดียววิเศษ)
วชิรพร หล่อสุวรรณกุล กรรมการ
(ดร.วชิรพร หล่อสุวรรณกุล)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร
ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล ของมหาวิทยาลัยบูรพา

[Signature] คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.ประทุม ม่วงมี)

วันที่ 21 เดือน มิถุนายน พ.ศ 2545

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลงด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาให้คำปรึกษาช่วยแนะนำแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ รวมทั้งได้รับกำลังใจอย่างมากจาก รองศาสตราจารย์ ดร.เรณู พงษ์เรืองพันธ์ ซึ่งเป็นประธานกรรมการควบคุมและรองศาสตราจารย์ ดร.วรรณิ์ เดียววิเศษศ กรมการควบคุม วิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้ข้อคิดเห็น คำแนะนำ ตลอดจนช่วยแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ประสิทธิ์ พงษ์เรืองพันธ์ ที่ได้กรุณาให้ความรู้ด้านสถิติการวิจัย การใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการวิจัย และให้ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปรับปรุงในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้มีความถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณ นายแพทย์กรรชิต คุณาวุฒิ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลบ้านด่าง ที่ส่งเสริมสนับสนุนและให้โอกาสทางการศึกษาแก่ผู้วิจัย ทำให้ผู้วิจัยมีโอกาสในการพัฒนาตนเอง และขอบคุณ พี่ ๆ เพื่อน ๆ และน้องผู้ร่วมงานทุกท่าน ที่ให้ความช่วยเหลือสนับสนุนและเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัย ตลอดจนมาจนประสบความสำเร็จในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณหัวหน้าฝ่ายการพยาบาล พยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลชุมชน สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ที่ตอบแบบสอบถามทุกท่าน ซึ่งให้ความร่วมมืออย่างดีในการส่งข้อมูลกลับมายังผู้วิจัย

คุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัยนี้ ขอมอบแด่อาจารย์ผู้ประสิทธิ์ประสาทความรู้ และทุก ๆ ท่านที่ให้ความร่วมมือในการวิจัยเป็นอย่างดี

ยุพา ริมดุสิต

39921569 : สาขาวิชา : การบริหารการพยาบาล ; พย.ม.(การบริหารการพยาบาล)

คำสำคัญ : การสนับสนุนทางสังคม / บุคลิกภาพที่เข้มแข็ง / ความพึงพอใจในงาน / พยาบาลวิชาชีพ

ยુพา ริมดุสิต : ความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ในงาน ตำแหน่ง การสนับสนุนทางสังคม บุคลิกภาพที่เข้มแข็งกับความพึงพอใจในงานของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลชุมชน สังกัดกระทรวงสาธารณสุข (THE RELATIONSHIPS BETWEEN WORK EXPERIENCE, POSITON, SOCIAL SUPPORT, HARDINESS, AND JOB SATISFACTION OF PROFESSIONAL NURSES IN COMMUNITY HOSPITAL UNDER JURISDICTION OF THE MINISTRY OF PUBLIC HEALTH). อาจารย์ที่ปรึกษา : เรณู พงษ์เรืองพันธ์, Ph.D.(Higher Ed. Admin.) อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม : วรณี เดียวอัครเศรณี, Ph.D.(Nursing.) 134 หน้า. ISBN 974-616-728-6

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง ประสบการณ์ในงาน ตำแหน่ง การสนับสนุนทางสังคม บุคลิกภาพที่เข้มแข็ง กับความพึงพอใจในงานของพยาบาลวิชาชีพและหาตัวแปรทำนายความพึงพอใจในงาน จากตัวแปร ประสบการณ์ในงาน ตำแหน่ง การสนับสนุนทางสังคม บุคลิกภาพที่เข้มแข็ง กลุ่มตัวอย่างได้แก่ พยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลชุมชน สังกัดกระทรวงสาธารณสุขจำนวน 375 คน เครื่องมือที่ใช้วัดบุคลิกภาพที่เข้มแข็งและความพึงพอใจในงาน เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ หาความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาช (Cronbach's coefficient alpha) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .88 และ .77 ส่วนแบบวัดการสนับสนุนทางสังคมเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 7 ระดับ หาความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาช ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .87 สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบกดยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า ประสบการณ์ในงาน การสนับสนุนทางสังคม และบุคลิกภาพที่เข้มแข็ง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความพึงพอใจในงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$) ตำแหน่งมีความสัมพันธ์ทางลบกับความพึงพอใจในงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$) การสนับสนุนทางสังคม บุคลิกภาพที่เข้มแข็งและตำแหน่งเป็นตัวแปรทำนายความพึงพอใจในงานของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลชุมชน สังกัดกระทรวงสาธารณสุข โดยมีค่าอำนาจการทำนายเท่ากับ 23 เปอร์เซ็นต์ สมการทำนายความพึงพอใจในงานของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลชุมชน สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ในรูปคะแนนมาตรฐานเป็น $Z' = .37$ (การสนับสนุนทางสังคม) + .26 (บุคลิกภาพที่เข้มแข็ง) - .17 (ตำแหน่ง)

39921569 : MAJOR : NURSING ADMINISTRATION ; M.NS. (NURSINGADMINISTRATION)
 KEY WORD : SOCIAL SUPPORT / HARDINESS / JOB SATISFACTION / PROFESSIONAL
 NURSES.

YUPA RIMDUSIT : THE RELATIONSHIP BETWEEN WORK EXPERIENCE ,
 POSITION , SOCIAL SUPPORT , HARDINESS AND JOB SATISFACTION OF PROFESSIONAL
 NURSES IN COMMUNITY HOSPITALS UNDER JURISDICTION OF THE MINISTRY OF PUBLIC
 HEALTH. THESIS ADVISOR S : RANA PONGRUENGPHANT , Ph. D. ,WANNEE DEAWISAREST ,
 Ph.D. 134 p. ISBN 974-616-728-6

This research was aimed at studying the relationship between work experience , position , social support , hardiness and job satisfaction of professional nurses and identifying predictors of the job satisfaction from work experience , position , social support and hardiness . The sample used in this study consisted of 375 professional nurses working in community hospital under jurisdiction of the Ministry of Public Health. The instrument utilized to measure hardiness and job satisfaction was a set of five -level rating scale questionnaires. Cronbach 's coefficient alpha measurements of reliability were .88 and .77 respectively . The social support set of questionnaires was a seven -level rating scale and the. Cronbach 's coefficient alpha measurements of reliability was .87. The statistical devices used in analyzing the data were mean , standard deviation , Pearson 's product - moment correlation , coefficient and stepwise multiple regression analysis.

The results of study were : works experience , social support and hardiness were found to be positively related with job satisfaction with statistical significance ($p < .01$). Social support , hardiness and position were the predictors of the job satisfaction of professional nurses in community hospital under jurisdiction of the Ministry of Public Health. These predictors accounted for 23 percent of variance in the following equation : $Z' = .37$ (social support) + $.26$ (hardiness) - $.17$ (position).

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
ปัญหาของการวิจัย.....	5
แนวเหตุผลและสมมติฐานในการวิจัย.....	6
สมมติฐานการวิจัย.....	9
ขอบเขตการวิจัย.....	9
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	10
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	11
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	11
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	14
ปัจจัยส่วนบุคคล.....	14
การสนับสนุนทางสังคม.....	16
บุคลิกภาพที่เข้มแข็ง.....	25

บทที่

หน้า

ความพึงพอใจในงาน..... 29

การวิจัยที่เกี่ยวข้อง..... 46

3 วิธีดำเนินการวิจัย..... 50

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง..... 50

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย..... 54

การเก็บรวบรวมข้อมูล..... 59

การวิเคราะห์ข้อมูล..... 59

4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล..... 61

5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ..... 83

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล..... 84

อภิปรายผล..... 87

ข้อเสนอแนะ..... 97

บรรณานุกรม..... 103

ภาคผนวก..... 117

ภาคผนวก ก..... 118

ภาคผนวก ข..... 124

ประวัติย่อของผู้วิจัย..... 134

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนประชากรพยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลชุมชน จำแนกตามขนาดโรงพยาบาล....	51
2 กลุ่มตัวอย่างของพยาบาลวิชาชีพ.....	52
3 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างพยาบาลวิชาชีพ จำนวนโรงพยาบาลชุมชน จำแนกตามขนาดโรงพยาบาล.....	54
4 จำนวนและร้อยละของพยาบาลวิชาชีพ จำแนกตามอายุ สถานภาพสมรส ตำแหน่ง ประสบการณ์ในงาน ขนาดของโรงพยาบาลชุมชนและวุฒิการศึกษา.....	63
5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการสนับสนุนทางสังคม ของพยาบาลวิชาชีพจำแนกรายข้อ.....	64
6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการสนับสนุนทางสังคมของ พยาบาลวิชาชีพรายด้านและโดยรวม.....	68
7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับบุคลิกภาพที่เข้มแข็งของ พยาบาลวิชาชีพจำแนกรายข้อ.....	68
8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของบุคลิกภาพที่เข้มแข็ง ของพยาบาลวิชาชีพรายด้านและโดยรวม.....	74
9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความพึงพอใจ.....	75
10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความพึงพอใจในงาน ของพยาบาลวิชาชีพ จำแนกรายด้านและโดยรวม.....	78
11 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ระหว่าง ประสบการณ์ในงาน ตำแหน่ง การสนับสนุนทางสังคม บุคลิกภาพที่เข้มแข็งกับความพึงพอใจในงานของ พยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลชุมชน สังกัดกระทรวงสาธารณสุข.....	79

- 12 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) ระหว่างตัวแปรทำนายที่ได้รับเลือก
เข้าสู่สมการถดถอย ค่าสัมประสิทธิ์การทำนาย (R^2) และการสอบนัยสำคัญของ
สัมประสิทธิ์ที่เพิ่มขึ้น (R^2 change) ในการทำนายความพึงพอใจในงานของ
พยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลชุมชน สังกัดกระทรวงสาธารณสุข เมื่อใช้วิธี
(stepwise)..... 80
- 13 ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรทำนายในรูปคะแนนดิบ (b)
สัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน (Beta) ผลการทดสอบความ
มีนัยสำคัญของตัวแปรทำนายแต่ละตัวและแสดงสมการถดถอยพหุคูณที่ใช้
ทำนาย ความพึงพอใจในงานของพยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลชุมชนสังกัด
กระทรวงสาธารณสุข..... 81

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 ปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจในงาน ตามกรอบแนวคิดการวิจัย.....	13
2 จุดยับยั้งความเครียดตามแนวคิดโคเฮนและวิลส์.....	20